



VII. ročník 4/október 2020

Hlahol zvonov

Časopis farnosti Šaštín-Stráže



Národná púť - 15. september 2020

Obsah

Obsah + báseň	2
Príhovor	3
Báseň + Muzikál	4
Národná púť	6
Predstavujeme vám...	8
Žarošice	12
Marianka	14
Púť ku Kaplnke sv. Alojza	16
Dožinky	18
Požehnanie šk. pomôcok	19
Spomienky na tábor	20
Zbierka šk. pomôcok	24
Vrchnáky pre Marka	24
Púť ZO SZTP v bore	25
Z histórie	26
Zo života vo farnosti v skratke	30
Požehnanie vodičov a vozidiel	
Pamätná tabuľka p. Jozefovi Karasovi	
Spoločenská kronika	31



*Ó, Matka Mária, láskavá, milá!
Ja, Tvoj syn pozemský, chcel by som
poprosiť o lásku, Mária.
Nech moje srdce žiari krásou a ešte
viac a viac.
Aby som ku Tebe mohol prísť,
k Tebe sa privinúť, k Tebe sa pritúliť.
Ó, krásna Mária, Mária najkrajšia!
Ty si tá jediná, čo dokázala v krásе žiť.*

Jozef Markovič

Štvrťročník 4/2020, VII. ročník

Registrovaný na Ministerstve kultúry SR pod číslom: EV 5727/18. ISSN: 2644-4488
IČO 51271851

Adresa redakcie: Kláštorne námestie 1295, Šaštín-Stráže

Vydavateľ: OZ SEPTIMAVIA, Kláštorne námestie 1295/11, 908 41 Šaštín-Stráže

Grafické spracovanie a tlač: Tlačiareň LUNA, Moravský Svätý Ján

Neprešlo jazykovou úpravou

Za dobrovoľný príspevok je k dispozícii v Bazilike Sedembolestnej Panny Márie

Farský časopis zostavili: Páter Martin Lehončák, OSPPE - správca farnosti a Mgr. Ľudmila Masárová. Za spoluprácu a pomoc ďakujeme aj ostatným pátrom pavlínom z miestnej komunity, ktorí prispeli k vydaniu časopisu. Svoje rady, nápady, pripomienky i postrehy nám môžete poslať na našu mailovú adresu: hlaholzvonov@gmail.com. (Autorka všetkých neoznačených textov a foto Mgr. Ľudmila Masárová.) Všetky predchádzajúce čísla Hlaholu zvonov nájdete na internetovej stránke: www.bazilika.sk v oddelení farnost.

PRIHOVÁRAME SA VÁM:

*Prežívame mesiace, keď si uctieame Pan-
nu Máriu, našu nebeskú Matku. Bola to
Ona, čo sa zaslúžila v histórii, keď stála pri
kresťanoch, svojich deťoch, zachránila ich,
a to nie iba raz.*

*V 16. storočí, 12. september - mena Panny
Márie, zaviedli v Španielsku a r. 1683 pápež
Inocent XI. ustanovil pre celú západnú Cír-
kev, práve na podakovanie za víťazstvo nad
Turkami pri Viedni.*

*Panna Mária zaslúžila a pomohla kres-
ťanským vojskám zvíťaziť nad Turkami 7.
októbra 1571 v bitke pri Lepante. Boj tr-
val 4 hodiny. Zvíťazilo kresťanské vojsko
nad „nepremožiteľným nepriateľom“, ako
sa vtedy Turkom hovorilo. Sv. pápež Pius
V., ktorý sa vrúcne modlil svätý ruženec,
konal kajúce skutky, ktoré zdvojnásobil, čo
prinieslo rýchle radostné posolstvo. Sv.
pápež so slzami v očiach vrúcne ďakoval
Bohu a Panne Márii Ružencovej. Je to žia-
rivý príklad pre nás kňazov.*

*História ľuďom dnešnej doby hovorí, ba
kričí, jasné a reálne skutky živého Boha na
príhovor prečistej a nepoškvrnenej Panny
Márie. Som v hĺbke svojho srdca presved-
čený, že toto je doba, v ktorej máme my
prosiť, a to naliehavo a vrúcne, čím viac
vnímame zlo: nejednotu v Cirkvi, rozvraty
v rodinách, rozpad manželstiev, tolerovanie
zvráteností zodpovedných, strach napomí-
nať hriešnikov. Teraz je tu od Pána Boha
čas spamätať sa a začať realizovať pokánie.
Lebo hriech spôsobuje duchovnú hustú
tmu a večnú smrť. Žijeme v dobe, ktorá
pripomína veľký kopec - vrch, Babylonský
vežu a následné pomátenie jazykov, lebo*

*tá príčina vo všetkých zlách je: vedomé
a dobrovoľné ustavičné odmietanie živé-
ho Boha a rozhodnutie sa pre zlo a hriech
a zároveň večnú smrť. A toto je najväčšie
zlo, ten najhorší mor či pandémie.*

*Milujúci Boh nám ľuďom ide v ústrety
a dáva nám čas - tú veľkú milosť na zane-
chanie hriechu, do pozornosti nám dáva
svojho Syna Ježiša Krista, lebo On vstal
zmŕtvych. On je náš Záchranca, On od-
púšťa a navracia Pokoj do duší hriešnikov.
Panna Mária nám tlmočí svoje materinské
slová: „Urobte všetko, čo vám Ježiš povie,
dietky moje!“ Panna Mária nás učí, aby
sme sa rozhodli pre Boha.*

*Dobrý Pán Boh nám dal túžbu žiť. A to nie-
len tu na zemi, ale náš život pokračuje vo
večnosti. Pán Ježiš nám všetkým ukázal
a aj povedal, ako večný život dosiahnuť.
Že naša cesta do neba má byť tesná brá-
na, sviatostná - sv. spoveď, sv. prijímanie,
pomazanie, preukazovanie milosrdenstva,
robiť dobro ako len môžeme, popri modlit-
be, asketickom spôsobe života a prijímanie
živého vzkrieseného Pána Ježiša v Eucha-
ristii pre budúce vzkriesenie.*

*Svätý ruženec nech nám aj dnes pomôže
dosiahnuť víťazstvo nad hriechom a zlom
a nech nás privedie k Živému Bohu a Nepo-
škvrnenej Panne Márii. Preto robme skutky
hodné zmŕtvychvstania.*

*Dobrý Boh, ktorý je Láska, nám túži dať ten
najdrahší poklad ako Dar, a to je život bez
konca. Robme všetko, aby sme ho získali,
robme všetko z lásky, bez lásky to nemá
cenu. Preto sa z lásky postíme, modlime sa
v skrytosti bez veľa rečí, z lásky prinášaj-
me každodenné obety živému a večnému
Bohu. Oddajme Bohu svoje srdcia! Amen.*

Jozef Markovič

Nehľadaj, prosím, v mojich slovách zlato!
Pre Tvoje večné dobro,
v pozlátke nenájdeš to,
čo potrebuješ k cieľu.
Boli aj múdri, boli aj jednoduchí,
no predsa v očiach Pána
ostaneš vždy krásny,
aj keď svetu budeš niekedy za blato.
Buď nadšený a raduj sa hneď,
ako sa niekedy tešil chudák z Assisi.
Veď žobrákom byť pre Kráľovstvo večné,
je krajšie, než sedieť na ministerskej stoliči.
Odvažujem sa, bratia, povedať,
že v slovách,
ktoré píše ruka moja často,
srdce ju k práci pohýňa.
Ten Duch, ktorý nám vnuká pravdy svetla,
zavedie dušu na bezpečné miesta.
I ja dnes chodím ako pútnik zeme,
aj som sa narodil
a chcem mať stále v sebe
tú pravdu, o ktorej veľa nepovieme,
no Ona kričí za dverami našej siene:
„Otvorte svoje dvere!“
Vy, cudzinci, nemí, hluchí, slepí,
Nastrážte svoje staré zvráskavelé údy.
Počujte hlas Pravdy,
ktorá uplakaná žobre.
Dajme jej právo a robme ako vdove,
ktorá už prichystáva spravodlivosť, súdy.
Osvieť nás, Svetlo, buď milostivý, Bože!
Ktože z nás obstojí?
A ktože bude z bludy?
Obíjmi Pravdu, nehanbi sa sveta!
Raz príde Jej Kráľ a spravodlivosť Jeho
a ortieľ zaznie všetkým zrazu.
Buď teda svetu blatom
a tvárou Jeho Obrazu.

Jozef Markovič

Z Národnej Svätyne

Muzikál: Non abbiate paura!

Nebojte sa! Známa veta Jána Pavla II., pápeža mladých, ktorý sa stal vzorom aj pre šťastinsku mládež. Pri príležitosti stého výročia sme sa rozhodli priblížiť jeho život prostredníctvom muzikálu. Zamerali sme sa na jeho najdôležitejšie záujmy, ktorým obetoval celý svoj život, či už to bola mládež, rodina, mariánska úcta, modlitba alebo medzináboženský dialóg. Vo všetkom ho sprevádzala Láska. Nebál sa odpúšťať iným, predovšetkým svojmu atentátnikovi, a tak sa nám stal vzorom aj v tomto. Mnohokrát sme si museli odpustiť, aby sme vedeli napredovať, aby sme sa vedeli pozeráť na svet očami toho druhého a nepanovala medzi nami napätá atmosféra. Často sme si opakovali jeho slová „Nebojte sa!“, aby sme sa navzájom povzbudili, prekonávali jednotlivé prekážky, s ktorými sme sa neustále stretávali.

Tak ako Ján Pavol II. zjednocoval ľudí vo viere, tak sme sa aj my snažili zjednotiť mladých a priateľov oratka z rôznych obcí a miest – Štefanov, Čáry, Sekule, Kuklov, Borský Mikuláš, Gbely, Šaštín-Stráže. Ani my sme sa nebáli vystúpiť z komfortnej zóny, mnohokrát prekročiť hranice strachu, ísť na dno svojich síl. Spoločnými silami sme sa snažili skĺbiť vlastné piesne, hudbu, scenár a choreografie, aby sme upútali pozornosť divákov strhujúcim životným príbehom.

Muzikál nie sú len herci a hudobníci, ale



Na záver celého predstavenia

aj zvukári, osvetľovači, technici, kostyméri, rekvizitári. Touto cestou sa chceme poďakovať všetkým, ktorí akýmkoľvek spôsobom pomohli pri realizácii muzikálu a priložili ruku k spoločnému dielu. Dokázali sme to aj napriek náročným

podmienkam, ktoré sprevádzajú súčasnú dobu. Slová Jána Pavla II. sú dnes možno aktuálnejšie ako kedykoľvek predtým. Nebojme sa žiť našu vieru naplno, budme svetlom a soľou zeme.

(prípravný tím muzikálového predstavenia)



Časť aktívnych tvorcov muzikálu

Z Národnej Svätyne

Národná púť (trocha inak)

Tradičná Národná púť k Sedembolestnej Panne Márii prebehla v tomto roku za prísnych hygienických podmienok a konala sa len na farskej úrovni. Program púte sa začal už v nedeľu 13. 9. muzikálom o svätom Jánovi Pavlovi II., ktorý pripravili mladí nielen z našej, ale aj z okolitých farností. V tomto roku sme si pripomenuli niekoľko významných jubileí spätých so svätým pápežom - 100. výročie jeho narodenia, 15. výročie jeho úmrtia, 30. výročie jeho prvej návštevy Slovenska a 25. výročie jeho návštevy v Šaštíne. Preto si tento najvznešenejší pútnik k Sedembolestnej Panne Márii našiel miesto aj v rámci programu tohtoročnej púte.

V pondelok, 14. 9., sa večerný program začal modlitbou posvätného ruženca k Sedembolestnej Panne Márii, pokračoval slávením svätej omše o 18:00. O 20:00 sa konala tradičná Modlitba za Slovensko, tentokrát s rozjímaniami o bl. Petrovi Pavlovi Gojdičovi, ktoré pripravil pán Kamil Žiška. Po nej, o 21:30, bola k poklone vystavená Sviatosť Oltárna. Adoráciu viedol páter Michal Nižnánsky, spevom a hrou ho sprevádzala mládež našej farnosti.

Na slávnosť Sedembolestnej Panny Márie, 15. 9., sa program začal svätou omšou o 5:30, ktorú slúžil dp. Marián Horváth, farár v Osuskom. Ďalšia svätá omša bola o 7:00. Celebrantom bol páter Michal Nižnánsky. O 9:30 sme sa pomodlili posvätný ruženec. Slávnostná svätá omša sa začala o 10:30. Predsedal jej bratislavský arcibiskup - metropolita Mons.



Zástupcovia našej farnosti, ktorí priniesli obetné dary

Stanislav Zvolenský. Vo svojej homílii vyzdvihol čnosť nádeje, ktorá bola vlastná Panne Márii, a ktorá je potrebná aj dnešným ľuďom k zvládnutiu krízy, akú vyvolal koronavírus. Slávnosti sa zúčastnili aj iní biskupi - Mons. Jozef Halík, Mons. Peter Rusnák, Mons. František Rábek a Mons. Tomáš Galis.

Poobede púť pokračovala programom pre deti, ktorý v kláštornej nádvorí pripravili pátri Michal a Juraj. Po ňom bola v Bazilike Korunka Božieho milosrdenstva. O 15:30 sa začal koncert komorného orchestra Zoe. Od 16:30 program pokračoval v kláštornej átriu diskusiou na tému ochrany nenarodených detí. Diskusiu viedol pán Juraj Šúst, predseda Spoločenstva Ladislava Hanusa a zúčastnili sa jej manželia Chromíkovci z Aliancie za rodinu.



Slávnostnej sv. omši predsedal bratislavský arcibiskup - metropolita Mons. Stanislav Zvolenský



Hlavnjej sv. omše sa zúčastnil premiér Igor Matovič, guvernér Národnej banky Slovenska Peter Kažimír aj primátor mesta Jaroslav Suchánek

O 18:30 bola v Bazilike slávená svätá omša, ktorej predsedal Mons. Jozef Haľko, bratislavský pomocný biskup. O 20:00 sa konala Modlitba za Slovensko a po nej mal pán biskup Haľko virtuálne sprevádzanie po bazilike, ktoré prostredníctvom sociálnej siete sledovalo niekoľko stoviek divákov.

16. 9. sa konala tradičná Púť seniorov a chorých. Aj táto púť sa konala za prísnych hygienických podmienok. Zúčastnilo sa jej niekoľko desiatok dôchodcov. Aj tejto svätej omši predsedal Mons. Jozef Haľko. Žiaľ, tohtoročná púť nemohla prebehnúť tak ako obvykle. Je nám ľúto, že mnohí sa jej nemohli zúčastniť aj preto, že neboli vpustení do areálu. Touto cestou sa všetkým dotknutým ospravedľňujeme. Zároveň vyjadrujeme našu vďačnosť všetkým, ktorí prispeli k priebehu Národnej púte. Ďakujeme všetkým usporiadateľom, dobrovoľníkom, zboru - pod vedením pani Evy Molekovej, lektorom, miništrantom, technikom a všetkým, ktorí akýmkoľvek spôsobom priložili ruku k dielu. V našich modlitbách vás odporúčame Sedembolestnej Panne Márii.

Touto cestou vás chceme povzbudiť k účasti na večerných modlitbách za Slovensko, ktoré sa konajú každý deň o 20:00. Môžete ich sledovať aj prostredníctvom internetového vysielania. Prosíme spoločne Panu Máriu o ochranu a o pomoc v týchto neistých dňoch. Veríme, že budúcoročná púť sa uskutoční bez obmedzení a v tradičnom formáte.

Páter Juraj Tirpák OSPPE

Predstavujeme vám

Vdp. Jozef Markovič

Pri príležitosti 25. výročia návštevy Sv. Otca Jána Pavla II. v Šaštíne-Strážach sa konala večerná ďakovná svätá omša, počas ktorej nám bol predstavený nový výpomocný duchovný v našej farnosti vdp. Jozef Markovič. Sám seba volá nehodným a hriešnym božím služobníkom, pretože čím viac sa človek poníži, tým viac mu dá Pán Boh milostí.

Jozef Markovič sa narodil v Sekuliach, tri mesiace po smrti svojho otca (tragicky zahynul ako 27-ročný) ako štvrté dieťa (dva-ja bratia a sestra). Kým sa rodina presťahovala do susedného Smolinského, bývali aj v Malackách, kde dostala matka prácu aj byt. Už tu okúsil odstrkovanie pre svoj pôvod, keď nemohol chodiť na vyučovanie náboženstva alebo napríklad na hudobnú. Najprv sa vyučil za stolára v Bratislave. V Hydrostave, kde sa vyučil, odpracoval 3 roky. Potom sa venoval stolárskemu remeslu v Malackách. Tu chodieval k Františkánom aj na sv. omše. Stále pracoval na tom, aby si mohol urobiť maturitu, ktorá by mu umožnila ísť do seminára. Riaditeľ bol zarytý komunista, ani tu to nemal preto Jozef ľahké. O svojej kľukatej ceste za vzdelaním rozpráva: „Maturitu som si išiel urobiť najprv na stavebnej priemyslovke na Drieňovej ulici v Bratislave. Aj napriek tomu, že som mal skúšky hotové a mal som začať štúdium, chceli ma nachytať nepripraveného a začali ma skúšať bez prípravy. To sa im, samozrejme, aj podarilo. Takže na tejto škole som ne-



S krstnou mamou po kňazskej vysviacke

pochodil. Našiel som si prácu ako stolár v poľnohospodárskych stavbách. Tu som stretol študenta z tej priemyslovky a od neho som sa dozvedel, že ten pán riaditeľ, ktorý mi znemožnil štúdium na tejto škole, zomrel. Potom prišlo bývanie v Smolinskom a práca na poľnohospodárskom družstve, kde som robil krmiča kráv. Táto práca bola veľmi dobre zaplatená. Tu som aj miništroval. Po nezhodách na družstve som si našiel (od januára 1988) prácu spojovateľa - vrátnika na učilišti v Stavovodstve. Tu bola škola, kde si mohli remeselníci dorobiť nadstavbovým štúdiom maturitu. Avšak aj tu sa dozvedeli, že mojou túžbou je kňazský seminár. Obvinili ma, že tu evanjelizujem učňov, tak som

musel školu opustiť. Zamestnal som sa v Tesle v Bratislave. Túto moju poslednú školu presťahovali na dopravné učilište do Rače, kde som si konečne maturitu dorobil. Všetky predmety som urobil na výbornú, bol som lepšie pripravený ako denní študenti. Ľahučko som prijímačky urobil, maturitu som si nakoniec ako 30-ročný aj dorobil. Pán Boh stál pri mne. Aj tu boli však špicli, musel som si dávať pozor.“

V seminári, po páde totality, bol najskôr 2 roky a 8 mesiacov u Františkánov. Na toto obdobie si spomína takto: „Chcel som sa venovať štúdiu, no využívali ma tu na prácu, musel som vykonávať všetky potrebné práce. Na vlastnú žiadosť som z rehole odišiel preč. Išiel do seminára na Rímsko-katolícku cyrilometodskú bohosloveckú fakultu Univerzity Komenského v Bratislave hneď do 2. ročníka. Potom som mal uznaný rok z Aloisianu (Teologická fakulta Trnavskej Univerzity) u Jezuitov, kde som mal takmer celú filozofiu hotovú, tak som postúpil do 4. ročníka. Po kňazskom povolani som túžil už od svojich 13-ich rokov. Pán Boh mi dal silu, aby som zvládol všetky príkoria a prekážky, ktoré mi dávali mnohí do cesty.“

Za veľa dodnes vďačí Panne Márii a pripisuje jej aj nejednu udalosť zo svojho života: „Za kňaza som bol vysvätený 14. júna 1997. Na druhý deň 15. júna som mal prímiciálnu svätú omšu v Národnej Bazilike. K oltáru ma viedol don Augustín Nádaský SDB o 8. 45 h. Po toľkých rokoch (presne dvadsiatich troch) som prišiel zase presne 14. 6. poobede sem, ešte doobeda som mal 2 sv. omše na predchádzajúcom pôsobisku. Na druhý deň 15. júna ma Panna

Mária zobrala naspäť domov, u nej som ďakoval. Pápež mal o tom svoju kázeň, keď tu bol, to sa týka aj mňa, hriešnika. Každý ideme rád domov, ku svojej matke. Ona je naša Matka, prijala ma naspäť. Povedzte, či toto nie je zázrak?“

Zdravotný stav prinútil dôstojného pána zmeniť svoj život, zmierniť vysoké pracovné zaťaženie, ale aj naďalej zostať božím služobníkom: „Pamätám si slová môjho spovedníka u Františkánov, pátra Žáka z Lakšárskej Novej Vsi, ktorý mi povedal: „Nebojte sa, keď budete mať byť kňazom, tak ním budete, aj keď sa celé peklo postaví proti vám!“ Pán Boh mi pomohol. Hoci ma dali zo zdravotných dôvodov do invalidného dôchodku, ešte cítim, že Pán Boh so mnou ešte voľajaký zámer má. Všetko sa mi v živote doteraz splnilo. Kto sa Pána Boha nespustí, ani Pán Boh ho neopustí. Nemáme sa prestať modliť a nikdy sa nespúšťať Pána Boha.“

Počas svojej cesty ku kňazskému povolaniu si zažil všeličo - na vlastnej koži okúsil ponížovanie i podceňovanie. To všetko je už preňho minulosť, o ktorej nechce rozprávať, nechce nikoho uraziť, ani sa ho dotknúť. Jednému biskupovi však vďačí za veľa a netají sa tým: „Pán biskup Filo je jediný, ktorého som si vážil, aj si ho vážim. Každý deň naňho myslím. Bol to jeden čestný a spravodlivý človek, biskup. I keď bol prísny, veľmi si ho vážim. Už ako chorého som ho navštívil a prišiel som mu poďakovať. Učil ma v seminári cirkevné právo.“

Od roku 2000, keď nastúpil ako správca farnosti v Beši, si zobral k sebe z penziónu aj chorľavú matku, ktorá je odvtedy s ním.



Ako bohoslovec v seminári

Aj pri našom spoločnom rozhovore sedela pri nás, dopĺňala informácie a opravovala svojho syna, ako to aj iné matky robievajú. Ako mladá vdova so 4 malými deťmi sa pretĺkala životom so svojim pôvodom ťažko. To by bol ale iný príbeh...

Svoje kňazské povolanie sa vrátil dôstojný pán vykonávať na rodné Záhorie, ku svojej Nebeskej Matke. Vie, že Ona nad ním stále drží ochrannú ruku. O tomto návrate k Nej rozpráva: „Pred rokom vo februári sme išli navštíviť chorľavého brata do Šaštína. On nám asi po 2 týždňoch od tohto stretnutia volal, že nám zohnal tento domček. Boli sme sa tu pozrieť, celkom sa nám to aj zapáčilo. Niečo som mal našetrené, zobral som si ešte úver. Je tu treba ešte veľa práce. Zase to pripisujem Panne Márii. Pýtal som si uvoľnenie od pána biskupa Judáka zo zdravotných dôvodov. On sa ma ešte

síce skúšal presvedčiť, aby som ešte aspoň rok vydržal, no už sa nedalo. Zdravie mi nedovolilo spravovať tri obce patriace pod jednu farnosť. Okamžite ma dali do invalidného dôchodku pre moje zdravotné problémy. Bol som zle liečený a nebolo to podchytené včas. Potom som písal pánu arcibiskupovi Zvolenskému, keď už mám bývanie vybavené tu, aby som teda aj slúžil pri Panne Márii.“



Primičná sv. omša v Smolinskom



Vdp. Jozef Markovič
ordinovaný (kňazská vysviacka)
14. 6. 1997

- od 15. 6. 1997 - kaplán Radošovce
- od 1. 10. 1998 - kaplán Dechtice
- od 1. 7. 1999 - kaplán
Dvorníky nad Váhom
- od 1. 7. 2000 - správca farnosti Beša
- od 14. 2. 2008 - v Nitrianskej diecéze
- od 1. 7. 2008 - správca farnosti
Kolíňany
- od 1. 7. 2013 - správca farnosti Lipová
- od 1. 7. 2020 - výpomocný duchovný
Šaštín-Stráže

◀ *Počas pobožnosti pri Kaplnke sv. Alojza*

Naša farnosť na cestách

Žarošice

Naša farnosť spolu s duchovným otcom, správcom farnosti, pátrom Martinom Lehončákom, s radosťou putovala 13. augusta 2020 na krásnu púť do necelých 60 kilometrov vzdialeného moravského mestčka Žarošice na tzv. zásveťnou pouť. K domácim farníkom sa pridalo aj zopár pútnikov z okolia a ženy v krojoch zo Štefanova. Za krásneho slnečného počasia sme cestovali autobusom i autami, aby sme sa zúčastnili večerného programu púte. Duchovný význam tohto pútnického miesta umocnila pápežská korunovácia sochy Staré Matky Boží Žarošické pápežom Jánom Pavlom II. v roku 1995.

Po príchode do Žarošíc sme spoločne za spevu vstúpili do Kostola sv. Anny, kto-

rý bol postavený v roku 1801 po požiari pôvodného kostola. Tu nás privítali miestni farníci a správca farnosti otec Josef Pohanka. Odtiaľto sme spoločne odišli na krátku prípravu na susednú faru. Slávnostným sprievodom sme so sochou Panny Márie vošli do priestranstva, určeného na tieto účely. Tu sme sa spoločne pomodlili ruženec, ktorý predmodlievali ženy a deti od nás: Milka a Kristínka Gašparíkové, Katka a Tereška Sofkové a Viktória Slováková. Česť niesť sochu Panny Márie sa dostalo našim mužom v krojoch: Jaroslavovi Suchánkovi, Zdenkovi Slovákovi, Patrikovi Sofkovi, Ivanovi Žákovi a po prvý raz sa v kroji predviedol David Vajči. Spevom a krásnymi piesňami celú slávnostnú svätú omšu dopĺňal nás spevokol 7hlások pod vedením manželov Ivetky a Marcela Žákovcov.

Svätej omši predsedal a aj homíliu pred-



Našu farnosť reprezentovali muži ženy aj deti v krojoch

niesol náš duchovný vodca páter Martin Lehončák. K téme svojej homílie si vybral citát Jána Pavla II.: „*V tvári každej matky môžeme nájsť odlesk Máriinej sladkosti, intuície a šľachetnosti. Ak si budete vážiť svoju matku budete si uctievať aj tú, ktorá je Kristovou matkou a súčasne Matkou každého z nás.*“

Po slávnostnej svätej omši sa konal už tradičný sprievod obcou so sochou Panny Márie, ktorú niesli naši muži v krojoch. Program celej púte sa skončil na priestranstve pri Kostole sv. Anny.

V Žarošiciach sme vítanými pútnikmi, o čom svedčí aj srdečné zvítanie sa s domácimi farníkmi. Mená síce nepoznáme, no tváre už sú nám dôverne povedomé. Ďakujeme im za všetko, čo pre nás pripravili starostlivé ruky miestnych gazdiniiek a gazdov. Pripravili nám na fare bohaté občerstvenie a spoločne sme si v priateľskej atmosfére vymenili nové zážitky, ktoré sme počas roka zažili.

Na konci augusta si už tradične konajú svoju farskú púť žarošické pútnici k našej Sedembolestnej Panne Márii. Začnú krížovou cestou na kalvárii v Šaštíne, odkiaľ za spevu piesní, odriekania modlitieb a zvukov dychovej hudby putujú do našej Národnej Svätyne. Tu si slávia svoju svätú omšu v rodnej češtine a po obede vykonajú pobožnosť litánií. Cúvajúc z chrámu sa lúčia s Pannou Máriou, ktorej prišli ďakovať, ale ju aj prosíť o ochranu v týchto korunou zasiahnutých časoch. Mali sme tú česť privítať ich pri malom občerstvení v našom oratóriu, opäť chvíľku posediť, podebatovať, vymeniť si zážitky, informácie a priateľsky podať ruku. Potešil nás o pár dní pozdrav od ich pána farára:

Chvála Kristu!

Srdečne zdravím ze Žarošic, děkuji za krásné fotografie a za nás všechny za královské přijetí. Pán Bůh zaplatí!

Žehná P. Josef Pohanka



Po skončení slávnostnej sv. omše pri soche Staré Matky Boží Žarošické

Marianka

V poslednú augustovú sobotu sme sa zúčastnili farskej púte v Marianke. Spoločný program začal už ráno cestou v autobuse pod dohľadom nášho duchovného vodcu a správcu farnosti, pátra Martina Lehončáka OSPPE. Po vystúpení z autobusu sme spoločne za spevu piesne Božia rodička prišli až ku chrámu, kde sme sa (mnohí) po roku poklonili Panne Márii. Po krátkej občerstvovacej prestávke sme si vykonali pobožnosť pomedzi kaplnky a dostali sme sa až k prameňu zázračnej liečivej vody. Nasledovala spoločná sv. omša, ktorú celebroval páter Martin, asistovali naši miništranti a krásne spieval detský spevokol 7hlások pod vedením Marcela Žáka. Po skončení sv. omše sme si vypočuli v rámci programu našej púte ešte niekoľko piesní a slov od našich mladých a detských spevákov. Po krátkej obedňajšej prestávke sme si vykonali na záver programu pobožnosť krížovej cesty (na ktorej nás sprevádzali neúnavné kómare). Posilnení milosťami, duchovným programom a s fľašami liečivej vody sme sa pobrali naspäť domov.

ZASTAVTE SA, PÚTNICI

(pútnická pieseň, ktorú spievame medzi kaplnkami)

1. Zastavte sa, pútnici, a počujte spievanie,
o táleňskom pútnom mieste a o Panne Márii.
-Medzi troma vrchami, je tu krásna dolina,
kde Matka Božia, Táleňská stánok svoj si zvolila.
-Už vyše šesťsto rokov ľudia sem k nej putujú,
a od Matičky Táleňskej milosti vyprosujú.
-V týchto lesoch hlbokých pustovníci bývali,
stánky si tu urobili, Pána Boha chválili.



Zo sv. omše

2. Jeden zbožný pustovník z dreva si tu vykresal
obraz Matičky Táleňskej, pobožne ju uctieval.
-Keď tu vojny hrozili, sochy, kríže ničili
a Tatári preukrutní okolie nivočili.
-Pustovník vzal ten obraz, išiel k veľkému stromu,
položil medzi korene a odovzdal ho Bohu.
-Keď hrôzy pominuli, lepšie časy nastali,
stalo sa, že ten strom veľký vyvrátil sa s koreňmi.
3. Z jeho mocných koreňov prúd čistej vody vyšiel
a obraz Matičky Božej starý pustovník našiel.
-Keď sa to rozchýrilo, k ušiam ľudí dostalo,
prichádzali do údolia k Matke Božej so spevom.
-V týchto horách hlbokých býval ukrutný zbojník,
ktorý ľudí tu ozbíjal, svoju manželku tu mal.
-Mali oni dietyky dve, ktoré nezdravé boli,
nemali žiadnych kostí, len samé mäso boli.

4. Táto nešťastná matka na vedomie dostala,
aby vzala svoje dieťky a v prameni umyla.
-A ona keď poslúchla, ku prameňu bežala,
keď ich v tej vode umyla, veľký div uvidela.
-Deti sa uzdravili, kosti s telom im zrástli
a na spôsob krásnych dieťok obidve vyzdraveli.
-Keď ten zbojník to videl, že sa veľký zázrak stal,
od zlého sa on odvrátil, Matke Božej ďakoval.

5. Odvtedy Matku Božiu, ľudia tu uctievali,
rôzni chorí, úbožiaci zdravie tu dostávajú.
-Matička, ty Táleňská, vždycky verne pomáhaš,
prosím ťa všetci vrúcne, v biedach našich stoj pri nás.
-Nechže táto pesnička chváli teba, Matička,
nastokrát buď pozdravená, Matka Božia, Táleňská!
-Vypros nám slávu večnú, v čnostiach stálosť bezpečnú,
ku tvojej cti sme spievali túto pieseň spoločnú



Počas pobožnosti pomedzi kaplnkami ▲

▼ Spoločná fotografia z chrámu



Púť ku Kaplnke sv. Alojza

Po prvý raz sa nám práve v tomto roku podarilo pešo putovať ku krásnej Kaplnke sv. Alojza v našej farnosti. Minuloročný pokus nám kvôli zlému počasiu nevyšiel, no tento rok to bolo priam ideálne počasie. Malá skupinka pútnikov na čele s našim duchovným otcom - vodcom - pastierom - pátrom Martinom (i jeho východniarskou rodinou) vyrazila v nedeľu 2. augusta 2020 krátko po 16. hodine od našej Národnej Baziliky. Jadro skupiny tvoril spevokol 7hlások, ale cestou sa postupne pridávali ďalší peší pútnici, cyklisti, či starší a chorí na autách. Takéto krásne farské spoločenstvo za spevu piesní a spoločných modlitieb dorazilo zakrátko ku kaplnke kúsok za našim mestom.

V roku 2013 začala skupinka miestnych farníkov s prácami na oprave tejto kaplnky a úprave jej okolia. Množstvo odpracovaných hodín dodalo celej kaplnke i okoliu nový dych a od roku 2014 sa tu domáci i cezpoľní stretávajú pri príležitosti sviatku sv. Alojza na svätých omšiach. Alojz je patrónom mladých a je krásne, že aj naša miestna mládež prichádza spoločne so svojimi rodinami na túto púť.

K sláveniu tohtoročnej sv. omše sa pridal po prvý raz i nový výpomocný duchovný v našej farnosti vdp. Jozef Markovič, ktorý predniesol starostlivo pripravenú homíliu a svätú omšu cele-



Nový výpomocný duchovný vo farnosti vdp. Jozef Markovič počas sv. omše



Peší pútnici na ceste ku kaplnke

broval spoločne s pátrom Martinom Lehončákom OSPPE. Počas svätej omše slúžilo pri provizórnom oltári 10 miništrantov (asi všetkých vekových kategórií) a spevom sv. omšu obohatili deti zo 7hláska pod vedením manželov Žákovcov. Slávnosti sa zúčastnila približne stovka farníkov - detí, mladých, dospelých, seniorov z farnosti i okolia. Pre všetkých bolo pripravené na záver malé agapé a nové obrázky s modlitbou ku sv. Alojzovi, vyrobené špeciálne na túto príležitosť.



Domáci farníci počas sv. omše



Správca farnosti, výpomocný duchovný a ministrianti počas sv. omše



Tohtoročná Fatimská pobožnosťou s dožinkovou slávnosťou sa konala na farskej úrovni. Svojou účasťou ju podporili muži, ženy aj deti v krojoch - všetkým ďakujeme za reprezentáciu a zastúpenie našej farnosti. Na spoločnej fotografii sú s Mons. Jánom Oroschom, arcibiskupom Trnavskej arcidiecézy; dekanom Šaštínskeho dekanátu vdp. Milanom Čanigom a správcom farnosti pátrom Martinom Lehončákom.

Požehnanie školských pomôcok

Počas svätej omše 6. septembra 2020 o 8.45 h., v prvú nedeľu nového školského roka, správca farnosti páter Martin Lehončák požehnal symbolicky prinesené školské tašky a pomôcky, ktoré deti položili pred oltár.



Požehnanie prinesených školských potrieb

Pamätná tabuľka p. Jozefovi Karasovi

Počas malej hasičskej slávnosti 23. júla 2020 bola na hasičskej zbrojnici odhalená pamätná tabuľka významnej osobnosti dejín hasičstva v našom regióne, venovaná pamiatke nášmu rodákovi pánovi Jozefovi Karasovi (14. 2. 1893 - 23. 7. 1945). Slávnosti sa zúčastnili významní hasičskí predstavitelia, primátor mesta, príbuzní pána Karasa, radoví hasiči zo širokého okolia i miestni obyvatelia. Pamätnú tabuľku počas tejto slávnosti požehnal rektor Národnej Svätyne páter Ondrej Kentoš OSPPE.



Páter Ondrej pri požehnaní pamätnej tabuľky

Zo života mladých vo farnosti

Spomienky na tábor: KTO HĽADÁ, NÁJDE...

Písal sa rok 2020 a celý svet, vrátane nášho Slovenska, sa ocitol pod rúškom neznáma. Koronavírus udrel nečakane, zasiahol do životov všetkých ľudí, úplne zmenil chod krajiny. Ľudia zostali doma z práce, zatvorili sa školy a škôlky, zatvorilo sa aj naše oratko. Všetci boli v domácej karanténe. Predstavitelia štátov rozhodovali o budúcnosti krajín a všetkých nás, v nich žijúcich. Na nás animátorov zase padlo bremeno rozhodovania o budúcnosti oratka. Pred nami bola jedna z najväčších akcií – prímestský tábor. Kvôli karanténe sme museli prerušiť prípravu. A tak sa vynorila neľahká otázka: „Budeme robiť tento rok tábor?“

Rozhodovanie bolo veľmi ťažké, uvedomujúci si všetky obmedzenia a opatrenia, ktoré budeme musieť dodržiavať, vediac, že nás to bude stáť veľa síl... Stojí nám to za to? *Stojí!*

Po niekoľkých stretnutiach a všakovakých úvahách padlo naše rozhodnutie: „Ideme do toho!“ Rozhodli sme sa, že aj napriek týmto všetkým prekážkam, ktoré nám novovzniknutá situácia takpovediac hádzala pod nohy, sa pokúsime tábor pripraviť.

#smevtomspolu

Pokračovali sme teda v prípravách. Kvôli karanténe prebiehali stretnutia najske online



Sústredené počúvanie kázne

cez Skype, po zlepšení situácie a zmiernení opatrení sme sa mohli konečne aspoň v menších skupinkách schádzať už aj v našom oratku. Nevedeli sme, do akej miery budeme vedieť tábor zrealizovať a prepracovať, či budeme vedieť naplniť očakávania detí a rodičov. Rozdelení na viacero sekcií (organizačný a hlavný tím, športový tím, redakčný, divadelný a katechézkový tím...) sme sa snažili dohnať všetko, čo sme počas karantény zameškali. Potrebovali sme sa dostať späť do zabehnutých koľají. Vložili sme do príprav veľa síl, vložili sme do toho samých seba. No stále vo vzduchu viselo riziko, že ak sa situácia zhorší, môžu nám tábor kedykoľvek zrušiť. Neprestávali sme však veriť v zlepšenie, modlili sme sa a dúfali, že sa situácia upokojí a tábor bude môcť začať. Odovzdali sme to do Božích rúk a v prí-

pravách aj naďalej pokračovali. „Ved' Pán sa postará, ak je to Jeho vôľa.“

A je to tu!

Modlitby boli vyslyšané, situácia sa nezhoršila, a tak sme v pondelok 6. 7. mohli rozbehnúť náš úžasný dvojtýždňový tábor. Tohto roku si náš prímestský tábor zapísal na konto neskutočných 170 účastníkov, z toho bolo vyše 120 detí. Vďaka spoločnej práci náš tábor obsahoval všetky tie úžasné časti, ktoré každým rokom už tradične ponúka – vlastné logo tábora, heslo, táborový hymnu, baner, ozvučenie, zvolávačku, erby skupín, časopis („Očko“), tematické homílie so zaujímavým a originálnym prevedením, pútavé divadlo, katechézky rozvíjajúce tému, tričká a bufky, pitný režim, teplé obеды, výlety, obľúbe-



Skupina animátorov všetkých vekových kateg

né a vylepšené megahry, pokladovku, odmeny a darčeky na záver tábora... Po pár dňoch sme sa zžili i s opatreniami, ktoré sme počas dní museli dodržiavať, a ktoré sa tak stali súčasťou tábora, a to nosenie rúšok (počas omši a výletov), či dezinfikovanie rúk. Deti sa však mohli tešiť aj na oveľa príjemnejšie novinky. Do maxitabulky sa tohto roku nezapisovali body, ale sumy peňazí, ktoré deti „zarobili“ za jednotlivé hry, súťaže a činnosti. Deti mohli tieto peniažky získať aj v novej prepracovanej hre **MESTEČKO PALERMO**, vymyslenej našimi úžasnými tvorivými animátormi. V posledný deň sa sumy spočítali a vyhlásilo sa poradie skupiniek.

Kto hľadá, nájde...

Táborový program sa niesol v duchu detektívky s ústrednou témou a heslom – KTO HĽADÁ, NÁJDE. Inšpiráciou k tomu-

to názvu bola stať zo Sv. písma: „*Proste a dostanete. Hľadajte a nájdete. Kľopte a otvoria vám. Lebo každý, kto prosí, dostane, a kto hľadá, nájde...*“ (Mt 7, 7-8). V príbehu divadla sme sa snažili nájsť telo. Sprvu sa zdalo, že zmiznuté telo je mŕtve, no nakoniec sme zistili, že tomu tak nie je. Zmiznuté telo patrilo niekomu živému. A tým telom bol sám Ježiš. Pretože Ježiš Kristus je živý! Žije stále medzi nami, žije v nás... V prenesenom význame na naše životy – ľudia hľadajú pomoc kdekoľvek. Podporu a pomoc Boha hľadajú v modlitbe. Nezabúdajme však modliť sa k Bohu s pravou dôverou. Stáva sa, že Boha vnímame ako niekoho vzdialeného, niekoho, kto dáva na nás zhora pozor. A pritom je stále prítomný medzi nami – v dobrých skutkoch, v druhých ľuďoch, v každej maličkosti vykonanej s láskou. Stačí si to len všimnúť, nájsť Ho.



Z táborového divadla



Každá skupinka má svoj vlastný originálny táborový erb

Netreba však zabúdať na to, že aj Boh nás hľadá. Preto ak chceme pocítiť Božiu prítomnosť, nemusíme robiť veľa. Stačí, ak sa necháme nájsť Bohu. On hľadá každého z nás. *Dovoľme mu vstúpiť do nášho života!*

Koniec dobrý, všetko dobré...

Dokázali sme to! Opäť sme to raz zvládli a úspešne završili tentoraz už 21. ročník nášho prímestského tábora.

Ďakujeme pátrom pavlínom, pani kuchárkam, našim úžasným mamičkám a otcokom, ktorí nám denno-denne neúnavne pomáhali, podporovali nás, pripravovali jedlo, liečili rany a starali sa o hladký chod tábora.

Taktiež ďakujeme za štedrosť všetkým sponzorom a dobrodincom.

A v neposlednom rade patrí naše poďakovanie Tebe, Pane. Ďakujeme Ti, že si

nás, mladých z oratka, naplnil odvahou a silou zvládnuť všetky prekážky. Ďakujeme Ti, že si nás učil dávať sa pre druhých, obetovať svoj voľný čas. Ďakujeme Ti, že nás každý jeden deň zahrňáš nesmiernou láskou a požehnaním. Veď práve vďaka týmto darom sme dokázali vyčarovať úsmev na detských tvárach, dokázali sme vytvoriť tento úžasný dvojtyždňový tábor a dotiahnuť ho úspešne do konca. A aké boli výsledky? Vyhrali sme všetci! Pretože sme prekonali strach, dokázali sme vytrvať v úprimnej modlitbe k Bohu, urobili sme šťastnými stovku detí a tým sme odhalili *poklad*, ktorý by inak zostal skrytý. Modlili sme sa s dôverou a hľadali spôsob, ako aj napriek nepriaznivej situácii tábor uskutočniť. A tým sme naplnili to, čo nám bolo prisľúbené: „*KTO HĽADÁ, NÁJDE.*“

Vaši animátori 

Naša farnosť pomáha

Zbierka školských pomôcok

V posledných rokoch sme aj v našej farnosti začali s iniciatívou na podporu žiakov zo sociálne slabších rodín. Počas

letných prázdnin organizuje Miestny spolok Slovenského červeného kríža v spolupráci s Farskou charitou zbierku použitých školských pomôcok, ktoré by mohli ešte poslúžiť iným. Každoročne sa vyzbiera kopa ešte využiteľných vecí, často prispejú ľudia aj novými vecami zakúpenými na tento účel. V tomto roku našu zbier-

ku podporili nielen domáci, ale aj farníci z okolitých obcí. Najväčšiu podporu sme mali od dobrodincov z Kútov, ktorých naša aktivita mimoriadne oslovila. Všetkým dobrodincom za ich príspevky veľmi pekne ďakujeme. Svojimi darmi podporili žiakov z nášho mesta.



Vyzbierané školské pomôcky v tomto roku

Vrchnáky pre Marka



Vrchnáky nazbierané počas prímestského tábora

Mnoho ľudí z našej farnosti už pravidelne niekoľko rokov odkladá plastové vrchnáky, aby aspoň malou kvapkou prispeli do mora nazbieraných vrchnákov, ktoré putujú do Letničia na pomoc 11-ročnému chlapcovi Markovi. Za zisk z predaja takto nazbieraných vrchnákov (1kg = 0,13€) chodí na týždňové liečenia do Maďarska. Celoročne môžete vrchnáky prinášať do mäsiarstva k pani Mikolovej, do nášho oratória, alebo k bývalej vrátnici v kláštore. Vrchnáky sme zbierali aj počas prímestského tábora. Kto chce pomáhať ešte viac, môže odkladať aj plechovky s označením ALU pri čiarovom kóde. Všetkým ochotným zberateľom vopred ďakujeme.

Zo života vo farnosti v skratke

Púť ZO SZTP v bore

Každoročne si v čase letných mesiacov organizujú členovia Základnej organizácie Slovenského zväzu telesne postihnutých svoju malú púť do šaštínskeho boru ku Kaplnke Panny Márie Sedembolestnej. Niektorí idú na bicykloch, niektorí autami, no všetci s nadšením a radosťou. Krásne slnečné počasie im dovoľí prežiť tu svoju spoločnú duchovnú chvíľku, zamyslieť sa a poďakovať. V tomto roku ich 20. augusta sprevádzal aj duchovný vodca, nový výpomocný vo farnosti vdp. Jozef Markovič. Na začiatku vyzval všetkých prítomných, aby si každý v duchu predniesol svoj úmysel, za ktorý chce modlitbu posvätného ruženca obetovať. Potom už spoločne preberali zrnká štvrtkového ruženca svetla a odriekali modlitby. Pridali aj Loretánske litánie

a zopár náboženských piesní. Nezabudlo sa ani na letmé zoznámenie sa s novým duchovným v našej farnosti, osvieženie sa vodou a nasledoval spoločný obed zúčastnených v neďalekej reštaurácii.

V publikácii *Čriecky z dejín mesta Šaštín - Stráže od Petra Brezinu* sa o tejto kaplnke dozvedáme:

KAPLNKA PANNY MÁRIE SEDEMBOLESTNEJ sa nachádza v Bori na lesnej ceste medzi Gazárkou a Tomkami. Dala ju postaviť rodina Hoffmannová v r. 1873. Dnes sa nachádza na vyznačenom lesnom náučnom chodníku. Pri štvordňových peších púťach do Marianky to bola v minulosti prvá a posledná zastávka. Žijú ešte pamätníci procesií, ktoré sa uskutočňovali ku Kaplnke Panny Márie Sedembolestnej pred desaťročiami.



Spoločná fotografia účastníkov púte

Ako prebiehalo „riešenie židovskej otázky“ v našom meste?

Erb nášho mesta ukrýva aj jeden zo symbolov židovského národa - šesťcípú Dávidovu hviezdu (tzv. hexagram). V našom meste bývali ešte pred sto rokmi desiatky príslušníkov židovského obyvateľstva. Z tých čias máme aj dochovaný (i keď značne zanedbaný) židovský cintorín. Práve tu na pomníkoch vidíme, akoby sa zrazu zastavil čas. Prišli kruté tridsiate, ba ešte krutejšie štyridsiate roky minulého storočia a Židia v našom meste ozaj prestali existovať. Možno poslednými, ktorí naše mesto opúšťali, boli Laxovci - lekárnik Oskár so svojou manželkou a švagrinou, ktorí sa počas vojnových rokov skrývali v malom domčeku v Strážach v rodine Málkoviev.

O tom, čo všetko súviselo s likvidáciou obyvateľov židovskej národnosti v našom meste i na celom Slovensku, sa dozvedáme z rôznych publikácií a písomností. Touto otázkou sa v našom regióne zaoberal aj Martin Hoferka v Zborníku Záhorského múzea v Skalici 7. S jeho dovoľením z tejto publikácie vyberáme tie fakty a skutočnosti, ktoré sa týkajú nášho mesta:

Podľa počtu obyvateľov na základe sčítania ľudu z roku 1940 bol v Strážach nad Myjavou 1573 obyvateľov, z toho boli traja Židia. V Šaštíne bol v tom istom roku 2475 obyvateľov a z toho až 144 Židov. (Údaje sú získané z Ústavu pamäti národa i Ministerstva vnútra). Pre porovnanie: v tých časoch sa uvádza okolo 90 000 Židov na celom Slovensku. Niektorí prezieraví Ži-



Chátrajúca synagóga je momentálne v rekonštrukcii

dia, ešte pred vypuknutím vojny, opustili Slovensko v snahe vyhnúť sa perzekúciám zo strany štátu. V apríli 1939 sa preto zo Šaštína vysťahovala rodina Ervína Löbla do Palestíny. V tomto roku začala aj snaha o vylúčenie Židov z hospodárskeho života. Notársky úrad mohol predniesť na okresný úrad v súčinnosti s miestnou HSLS ((Hlinkovou slovenskou ľudovou stranou) a HG (Hlinkovou gardou) námietky voči hostincom so židovskými majiteľmi. Konkrétne úrady zakázali hostinec napr. aj Jozefovi Weinigerovi v Šaštíne. Začiatkom septembra 1939 museli židovskí obchodníci a podnikatelia pod hrozbou pokuty 5000 Ks viditeľne označiť svoje prevádzky a obchody nápisom „*židovský obchod*“ alebo „*židovský podnik*“. Nápis mal byť dobre viditeľný, písmená museli byť minimálne



Dvojďňové židovské sviatky Roshaschume (foto archív rod. Macháčkovej)

15 cm vysoké a 2 cm široké. V zozname živnostenských oprávnení Židov v Šaštíne nachádzame nasledovné: Ignác Löbl - obchod so surovou kožou a obuv, Samuel Löbl - obchod s kožou a handrami, Jozef Neuer - obchod s dobytkom, Maxmilian Neumann - pekár, Eugen Goldmann - čalúnnik, František Goldmann - čalúnnik, Hany Fischerová - obchod s kožkami, Jakub Fischer - obchod s miešaným tovarom, Jozef Neuer - mäsiar, Mária Eislerová - obchod so strižným tovarom, Rudolf Spitzer - zámočníctvo, Móric Neumann - trhovnícky obchod so strižným tovarom, Alexander Kohn - mäsiar, Leopold Löbl - obchod s ovocím, Šarlota Wildová - obchod so strižným a krátkym tovarom, Samuel Löbl - obchod s vajcami a zeleninou, Samuel Löbl - pekár, Gustáv Kohn - mäsiar, Leopold Löbl - obchod so zverinou, Móric

Neumann - obchod s dobytkom, Dezider Weinberger - obchod s dobytkom, Helena Kohnová vd. - výroba sódočky, M. D. Spiegler - verejná obchodná spoločnosť, veľkoobchod s liečivými bylinami, Amália Löblová - obchod s miešaným tovarom, Alexander Schild veľkoobchod s liečivými nápojmi, Amália a Berta Löblová - cukrárstvo, Róza Spitzerová - obchod s miešaným tovarom, Alexander Spitzer - výroba skleneného tmelu, Matilda Reichová - trhovníctvo, Hilda Weinwurmová - obchod s lahôdkami, Alojz Löbl - mäsiar a údenár, Izidor Löbl - trhovníctvo, Jozef Fleisig - živnosť hostinská, Dávid Ehrenreich - obchod s miešaným tovarom, Filip Ehrenreich - obchod s kožou a textilným tovarom, Rudolf Biss - výroba zemiakového škrobu, Žigmund Weisfeiler - rádioobchod, Július Silberknopf - kníhtlačiareň,



Výzdoba stropu židovskej synagógy v Šaštíne v roku 1902 (foto archív rod. Macháčkovej)

Zigmund Weissfeiler - obchod so železom, elektrotechnickými článkami a kuchynským riadom a B. Kohnová vd. - fotoatelier. V rovnakom zozname v Strážach nad Myjavou nachádzame jediné meno - Jozef Neumann - pekáč.

Štát sériou zákonov postupne obmedzoval Židov: museli mať povolenia na pohyb s ich majetkom, financiami, mali obmedzenú týždennú finančnú hotovosť, museli odovzdať do depozitu banky cenné papiere a cennosti z drahých kovov, boli im odobrané pasy a nesmeli cestovať mimo republiky, nesmeli viesť motorové vozidlo, boli im odobrané vodičské oprávnenia, nemohli vlastniť rybárske lístky, rádiá mali zaplombované na jednu stanicu, alebo im ich odobrali, ak vlastnili lesy, museli ich dať do odbornej správy ministerstva hospodárstva (v Šaštíne až 12 majiteľov), nemohli vlastniť zbrane, poľovné lístky a mať prenajaté poľovné revíry. Bežní obyvatelia boli vyzývaní k bojkotu a ignorovaniu židovských obchodov.

V Šaštíne odňatie pasov spojili s majetko-

vým cenzom (ohodnotením). Dozvedáme sa tak, že obchodník Filip Ehrenreich vlastnil polovicu domu v hodnote 50-tisíc Ks a cena tovaru v obchode sa odhadovala na 50-tisíc Ks. Zo svojho mesačného príjmu 1500 Ks musel živiť ďalších členov rodiny - Katarínu a Máriu, ktoré nemali žiaden príjem ani majetok. Nemajetní a bez príjmov boli i Rudolfína Kohnová, Alžbeta Marchfeldová a Sidónia Weinwurmová. Rovnako nemajetná bola i Eugénia Spieglerová, ktorá ale žila v spoločnej domácnosti so svojimi príbuznými Oskárom a Bertholdom Spieglerovcami, ktorí prevádzkovali spoločný obchod s mesačnou rentou 3000Ks. Zo svojho obchodu žila i Šarlota Wildová s mesačným príjmom okolo 600 Ks a Leopold Löbl mal mesačný zisk asi 700 Ks. Cecília Polláková bola nemajetná ale poberala penziu vo výške 400 Ks. Nemajetný bol i rabín Gejza Schwarzsztajn, ktorý za svoju službu dostával mesačný plat 100 Ks.

Protižidovské zákonodarstvo vyvrcholilo v tzv. Židovskom kódexe (z 9. septembra 1941), ktorý zosumarioval a zjednotil všetky dovtedy vydané protižidovské zákony a nariadenia. Nariadenie pozostávajúce z 270 paragrafov definovalo osoby spadajúce pod tento zákon na rasovom princípe. Všetci Židia museli povinne nosiť židovské označenie v podobe žltej Dávidovej hviezdy. Židia sa museli vysťahovať z určitých častí miest a obcí - museli opustiť domy a byty, ktoré sa nachádzali na námestiach a uliciach nesúcich meno A. Hlinku a A. Hitlera (zvyčajne v strede miest). Bolo im zakázané uzatvárať manželstvo s Nežidmi, boli vylúčení z niektorých povolání (verejný notár, advokát, inžinier, lekár, lekárnik), nemohli voliť a byť volení. Od 10. nov. 1941,

ak chceli Židia cestovať mimo miesta svojho trvalého bydliska, museli žiadať písomné povolenie úradov. Zo židov sa týmito nariadeniami stala skupina druhotriednych ľudí bez prostriedkov a perspektívy.

Deportácie Židov začali 25. marca 1942, kedy odišiel prvý transport Židov z Popradu. V každom okrese bolo zriadené koncentračné stredisko pre zaistených z celého okresu - v Senici to bolo v Hlinkovom dome. Zaisťovanie do strediska prebiehalo nasledovne: prezídium Ministerstva vnútra poslalo príslušnému okresnému úradu zoznam ľudí, ktorí mali byť dopravení do koncentračného strediska. Gardista pri niesol dotýčnej osobe doručenkú, podľa ktorej sa musela do hodiny zbaliť a nasledovať do strediska. So sebou si mohla vziať 2 obleky, 2 páry topánok, 2 uteráky, prikrývku, 3 súpravy bielizne, čiapku, veci dennej potreby a potraviny na 3 dni. Celková váha vecí nesmela presiahnuť 50 kg. Zo súpisu Židov z marca 1942 sa dozvedáme, že v mennom zozname 144 Židov zo Šaštína sa uvádza 55 mužských mien a 88 ženských. Sú to ľudia všetkých vekových kategórií. Najmladšou v zozname je takmer 4-ročná Katarína Neumann (nar. 18. 5. 1938) a najstarším zapísaným Židom je takmer 83-ročný Jakub Fischer (nar. 1. 6. 1859). V Strážach nad Myjavou boli zapísaní traja Židia - 1 muž a 2 ženy. Najstaršia bola 75-ročná Alžbeta Pollák (nar. 13. 3. 1867) a najmladšia takmer 48-ročná Jolana Neumann (nar. 29. 5. 1894). Zaujímavosťou je tiež, že pri ôsmich šaštínskych menách je uvedená poznámka *bezdomovec*. Môžeme sa už len dohadovať, či práve títo nedoplatili na povinnosť vysťahovať sa zo svojich domov...

O tom, že medzi občanmi židovskej národ-

nosti bolo veľa vzdelaných a študovaných ľudí sa presvedčame z poznámok pri ich menách: učiteľ, súkromný úradník, obchodný zástupca, obchodník, praktický lekár, obchodný cestujúci, účtovník, kníhtlačiar, fotograf, zubný dentista, poradca v obchode... pri každom je však uvedená poznámka: *vyradený alebo: toho času bez zamestnania*.

Zaujímavú poznámku som našla aj pri jednom ženskom mene: *manžel požiadal pre ňu o slovenské občianstvo, lebo má nemeckú národnosť, nedoriešené*. Na základe presného dátumu narodenia a mena spomínanej ženy som zistila, že táto pani sa naozaj pred transportom zachránila, bola manželkou pána s nemeckou národnosťou, po jeho smrti sa vydala po druhý raz a žila v našom meste až do svojej smrti v roku 1998 (zomrela vo veku 89 rokov).

Po odtransportovaní Židov prepadol v prospech štátu všetok ich majetok. Z opustených židovských domov boli v mesiacoch jún a júl 1942 na dražbách predávané hnuťelnosti. Uvoľnené časti bytov sa prenajímali. Koncom februára 1944 uverejnil denník Slováč, že „*Štátny pozemkový úrad zlikvidoval za posledný týždeň židovské vlastníctvo v ďalších 25 obciach*“. Medzi inými je uvedená aj obec Šaštín.

Na knižnom trhu nájdeme viacero titulov so židovskou tematikou. Všetky tieto knihy sú veľmi smutné a aj tak nedokážu dostatočne vystihnúť ťažký život počas vojnových rokoch. Mnohé z domov v našom meste by nám vedeli porozprávať zaujímavé príbehy ich obyvateľov, ktorí doplatili na svoj pôvod. Zomreli spolu s ďalšími desiatimi tisícami nepohodlných ľudí a my nesmieme pripustiť, aby sa takéto ukrutnosti v našich dejinách ešte niekedy zopakovali.

Požehnanie vodičov a vozidiel

Sv. Krištof - patrón šoférov, cestujúcich, pútnikov, športovcov; pred búrkou, epidémiou. Žil počas vlády rímskeho cisára menom Decius. Často sa zobrazuje ako obor s palicou v ruke, na chrbte nesie dieťa Ježiša, podľa čoho je aj význam jeho mena v gréčtine - nesúci Krista. Legenda (zdroj internet) o ňom hovorí: Krištof sa vyznačoval veľkou silou a obrovskou postavou. Keď dospel, chcel slúžiť len tomu najmocnejšiemu, koho stretne. Slúžil teda mocnému kráľovi a potom aj satanovi. No zistil, že aj satan sa trasie pred krížom. Hľadal teda ďalej a našiel istého pustovníka (Babylasa), ktorý mu povedal o Bohu a naučil ho základným pravdám viery. Krištof sa dal pokrstiť. Ako svoju úlohu a Božiu vôľu pre seba považoval pomáhať ľuďom dostať sa na druhý breh prudkej rieky. Jeden deň sa stalo, že prišlo dieťa, ktoré chcelo ísť tiež na druhý breh. Krištof ho teda vzal na plec a niesol. Dieťa však bolo každým krokom ťažšie a ťažšie. Krištofovi sa



Páter Ondrej požehnal vozidlá i vodičov pred Bazilikou Sedembolestnej Panny Márie 24. júla 2020 po večernej sv. omši

zdalo, akoby niesol celý svet na svojich ramenách. Dieťa sa mu predstavilo ako Spasiteľ celého sveta a kázalo mu, aby zapichol svoju palicu do zeme na brehu rieky. Krištof tak urobil a do druhého dňa palica zapustila korene a vyrástla z nej nádherná palma. Veľa ľudí sa vďaka tomuto zázraku obrátilo. Tamojší kráľ sa na to nahneval, nechal Krištofa zavrieť do väzenia a neskôr ho dal sťaf.



V sakristii u pána kostolníka si môžete kúpiť nový farský kalendár na rok 2021, v ktorom nájdete nielen množstvo zaujímavých fotografií zo života v našej farnosti, ale aj termíny pobožností v nasledujúcom roku. Kúpou práve tohto kalendára podporíte našu farnosť a Národnú Svätýňu.

SPOLOČENSKÁ KRONIKA

Krstom sa stali Božími deťmi a členmi Cirkvi:

Isabel Reisinger	1. 7. 2020
Hana Bolebruchová	11. 7. 2020
Ela Trubačová	12. 7. 2020
Oliver Šinal'	19. 7. 2020
Rebeca Gmucová	26. 7. 2020
Markéta Nováková	26. 7. 2020
Nikol Kotvanová	2. 8. 2020
Matias Vajči	2. 8. 2020
Linda Halášová	2. 8. 2020
Sebastián Polák	16. 8. 2020
Sára Násadová	22. 8. 2020
Matias Heseck	22. 8. 2020
Milan Daniel	23. 8. 2020
Sára Suchánková	23. 8. 2020
Zara Vaneková	30. 8. 2020
Miroslav Daniel	6. 9. 2020
Zaira Mária Šišoláková	6. 9. 2020
Vanessa Machová	19. 9. 2020
Alexej Baláž	20. 9. 2020
Jakub Vizváry	20. 9. 2020
Radoslav Člunek	20. 9. 2020
Sofia Hajduchová	27. 9. 2020

(uvedené sú dátumy krstov)

Predišli nás do večnosti:

Anna Pretoryova	8. 7. 2020
Jozef Šedivý	30. 7. 2020
Rozália Danielová	7. 8. 2020
Terézia Stupavská	10. 8. 2020
Dušan Černochoch	11. 8. 2020
František Mišaný	24. 8. 2020
Samuel Hrozen	8. 9. 2020
Ladislav Slovák	11. 9. 2020
Michal Bielek	21. 9. 2020
Paulína Šedivá	29. 9. 2020

(uvedené sú dátumy pohrebov)

Sviatosťné manželstvo uzavreli:

Tereza Stachová a Juraj Mitro	18. 7.
Monika Kurtová a Kristián Vavruš	7. 8.
Radka Lachová a Peter Talian	15. 8.
Lucia Juricová a Michal Tužinský	22. 8.
Lucia Morávková a Adrián Šefčík	22. 8.
Karin Fodorová a Milan Břicháč	28. 8.
Monika Studeničová a Tomáš Šoka	29. 8.
Lucia Havlíčková a Viliam Antálek	19. 9.
Nikola Zajíčková a Filip Mach	19. 9.
Nikola Ondrisková a Lukáš Kadera	19. 9.
Veronika Schlosserová a Vladimír Múčka	26. 9.

Výročia v komunite pátrov pavlínov a kňazov z farnosti:

6. augusta oslávili svoje okrúhle životné jubileum páter Miroslav Hruška OSPPE aj vdp. Viliam Tuma

29. augusta oslávili svoje narodeniny páter Ondrej Kentoš OSPPE

16. októbra oslávi svoje narodeniny vdp. Jozef Markovič

29. októbra oslávi svoje narodeniny páter Juraj Tirpák OSPPE

10. novembra oslávi svoje narodeniny páter Martin Gajarský OSPPE

28. novembra oslávi svoje narodeniny páter Martin Lehončák OSPPE

1. decembra oslávi okrúhle životné jubileum don Emil Šafár SDB

Všetkým spomínaným duchovným vyprosujeme v našich modlitbách požehnanie, veľa milostí, po smrti Kráľovstvo nebeské, ochranu Sedembolestnej Panny Márie a pomoc od Pána Boha!

Zostavil: páter Martin Lehončák,
OSPPE - správca farnosti

Dožinková výzdoba



Každoročne pripravujú šikovné ruky a štedré srdcia našich farníkov bohaté dekorácie, ktoré sú oslavou Pána Boha a poďakovaním za úrodu.